TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN KRÔNG PẮC
TỈNH ĐẮK LẮK

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 351/2021/DS-ST
Ngày: 06/8/2021.
V/v: "Tranh chấp hợp đồng giao khoán".

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG PẮC, TỈNH ĐẮK LẮK

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa*: Ông Phạm Hồng Trường.

- *Các hội thẩm nhân dân:*

1/. Ông Ngô Văn Tuyển.

2/. Ông Nông Thanh Tùy.

- *Thư ký phiên tòa*: Ông Nguyễn Bình.

Chức vụ: Thư ký Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Pắc tham gia phiên tòa:*

Bà Nguyễn Thùy Nguyên. Chức vụ: Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 8 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk xét xử sơ thẩm vụ án dân sự thụ lý số 222/2020/TLST-DS, ngày 30 tháng 6 năm 2020. Về việc "Tranh chấp hợp đồng giao khoán", theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 363/2021/QĐXXST-DS, ngày 02 tháng 7 năm 2021 và theo quyết định hoãn phiên toà số 188/2021/QĐST-DS, ngày 21 tháng 7 năm 2021.

Giữa các đương sự:

1. **Nguyên đơn**: Ông Hồ Tất T. Sinh năm: 1973.

Địa chỉ: Thôn 19/5, xã H, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(Ông T vắng mặt, có đơn xin xét xử vắng mặt).

2. **Bị đơn**: Công ty cổ phần cà phê H.

Địa chỉ: Km 17, Quốc lộ 26, xã H, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

2.1 **Người đại diện theo pháp luật của bị đơn**: Ông Đỗ Hoàng P.

Chức vụ: Chủ tịch Hội đồng thành viên.

2.2 **Người đại diện theo ủy quyền của bị đơn**: Ông Phạm Đình B.

Chức vụ: Kiểm soát viên Công ty cổ phần cà phê H.

Địa chỉ: Số 65 đường Trần Nhật Duật, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. Theo văn bản ủy quyền số 150/GUQ, ngày 03 tháng 7 năm 2020.

(Ông B vắng mặt, có đơn xin xét xử vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện của nguyên đơn Ông Hồ Tất T, trong quá trình giải quyết vụ án và tại đơn xin xét xử vắng mặt, Ông Hồ Tất T trình bày:

Vào ngày 27/8/2011 tôi có ký 02 hợp đồng khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên đối với Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên cà phê H, nay là (Công ty cổ phần cà phê H) theo hợp đồng số 1214a/2011/HĐ-GK và hợp đồng số 1214b/2011/HĐ-GK.

Theo hợp đồng khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên số 1214a/2011/HĐ-GK, ngày 27/8/2011 thì tôi nhận khoán của Công ty cổ phần cà phê H thửa đất có diện tích 7.425m^2, trên đất có trồng khoảng 820 cây cà phế vối, trồng năm 1994 ngoài ra Công ty còn giao thêm cho tôi diện tích bờ lô là 1.078m^2, tại thửa đất số 22, tờ bản đồ số 21, địa điểm đất nhận giao khoán thuộc đội NT-3 quản lý, thuộc thôn 19/5, xã Hòa Đông, huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk. Hai bên thống nhất xác định nguyên giá vườn cây là 38.919.457 đồng, giá trị vườn cây tại thời điểm ký hợp đồng còn lại là 24.496.258 đồng. Phần giá trị vườn cây trên đất Công ty góp 51%, chủ hộ (tôi Thành) góp 49%. Thời hạn giao khoán là 10 năm, tính từ ngày ký kết hợp đồng là ngày 27/8/2011 đến ngày 27/8/2021.

Về mức giao khoán: Định kỳ vào mùa thu hoạch tôi phải có trách nhiệm giao nộp sản lượng cà phê quả tươi cho Công ty cổ phần cà phê H hàng năm cụ thể như sau:

Niên vụ thu hoạch năm 2011 – 2015 giao nộp 2.365 kg

Niên vụ thu hoạch năm 2015 – 2018 giao nộp 2.111 kg

Niên vụ thu hoạch năm 2018 – 2021 giao nộp 1.858 kg

Đối với hợp đồng khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên số1214b/2011/HĐ-GK, ngày 27/8/2011 thì tôi nhận khoán của Công ty cổ phần cà phê H thửa đất có diện tích 5.350m^2, trên đất có trồng khoảng 370 cây cà phê vối, trồng năm 1994 ngoài ra Công ty còn giao thêm cho tôi diện tích bờ lô là 777m^2, tại thửa đất số 08, tờ bản đồ số 21, địa điểm đất nhận giao khoán thuộc đội NT-3 quản lý, thuộc thôn 19/5, xã Hòa Đông, huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk. Hai bên thống nhất xác định nguyên giá vườn cây là 28.042.976 đồng, giá trị vườn cây tại thời điểm ký hợp đồng còn lại là 17.650.503 đồng. Phần giá trị vườn cây trên đất Công ty góp 51%, chủ hộ (tôi Thành) góp 49%. Thời hạn giao khoán là 10 năm, tính từ ngày ký kết hợp đồng là ngày 27/8/2011 đến ngày 27/8/2021.

Về mức giao khoán đối với hợp đồng này thì định kỳ vào mùa thu hoạch tôi phải có trách nhiệm giao nộp sản lượng cà phê quả tươi cho Công ty cổ phần cà phê H hàng năm cụ thể như sau:

Niên vụ thu hoạch năm 2011 – 2015 giao nộp 1.704 kg

Niên vụ thu hoạch năm 2015 – 2018 giao nộp 1.521 kg

Niên vụ thu hoạch năm 2018 – 2021 giao nộp 1.339 kg

Chất lượng cà phê quả tươi mà tôi giao nộp cho Công ty theo từng niên vụ hàng năm phải đạt tiêu chuẩn đó là: Tỷ lệ quả chín ≥ 85%; Tỷ lệ quả vàng ≤ 12%;

Tỷ lệ quả xanh ≤ 3%; Tạp chất trong sản phẩm ≤ 0,5%. Sản lượng giao nộp phải khô ráo, nếu gặp mưa Công ty sẽ tính tỷ lệ để khấu trừ.

Tôi ký hợp đồng nhận khoán với Công ty là hoàn toàn tự nguyện, tổng diện tích đất mà tôi ký hợp đồng nhận khoán đối với Công ty cổ phần cà phê H cả hai hợp đồng nêu trên là 12.775m^2. Sau khi ký hợp đồng mọi việc diễn ra bình thường, tôi không có ý kiến gì đối với Công ty về các nội dung trong hợp đồng. Kể từ niên vụ 2017 - 2018 thì tôi nộp đầy đủ sản lượng cà phê quả tươi hàng năm cho Công ty, niên vụ 2018 - 2019 đến nay tôi và các hộ dân nhận khoán phát hiện Công ty đã có sự gian lận trong quy trình tính toán về chi phí nhân công, số lượng cà phê quả tươi quy nhân và thuỷ lợi phí không đúng theo tỉ lệ 49% - 51% như hợp đồng giao khoán để đem hết lợi nhuận cho Công ty nên tôi chưa nộp sản lượng cà phê cho Công ty, đồng thời tôi làm đơn khởi kiện Công ty cổ phần cà phê H để yêu cầu Toà án xem xét giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật để buộc:

1. Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại chi phí đã gian lận trong tính toán chi phí nhân công trong 07 năm (2011- 2017) là: 86.954.753,2 đồng.

2. Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại số cà phê quả tươi đã gian lận trong 07 năm (2011- 2017) là: 24.304.000 đồng.

3. Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại số tiền thủy lợi phí trong thời gian 20 năm (1998 - 2018) là 5.100.000 đồng.

Tổng cộng tôi yêu cầu Công ty cổ phần cà phê H phải trả cho tôi số tiền là 116.358.753,2 đồng (Một trăm mười sáu triệu, ba trăm năm mươi tám nghìn, bảy trăm năm mươi ba phẩy hai đồng).

Cụ thể: Tôi phát hiện Công ty đã gian lận chi phí nhân công cho diện tích 01ha trong thời gian 07 năm (2011-2017) là 86.954.753,2 đồng (Bình quân một năm Công ty gian lận 12.422.107,6 đồng/1ha); Công ty đã gian lận sản phẩm cà phê quả tươi quy nhân cho diện tích 01ha trong thời gian 07 năm (2011-2017) là 3.038kg cà phê quả tươi, với giá 8.000 đồng/1kg, quy thành tiền là 24.304.000 đồng (Bình quân một năm Công ty gian lận 434kg cà phê quả tươi, với giá 8.000 đồng/1kg, quy thành tiền là 3.472.000 đồng/1năm); Công ty đã gian lận khoản tiền thuỷ lợi phí của phần 51% cho diện tích 01ha trong thời gian 20 năm (1998-2018) với số tiền 5.100.000 đồng. (Bình quân một năm Công ty gian lận 255.000 đồng/1ha).

Tôi làm đơn khởi kiện Công ty dựa trên mức tính bình quân của 01 héc ta được UBND tỉnh Đắk Lắk phê duyệt vào năm 2011. Tuy 02 thửa đất tôi nhận khoán với Công ty có tổng diện tích 12.775m^2, nhưng tôi chỉ khởi kiện đối với phần diện tích 01 héc ta, diện tích đất còn lại không đáng kể nên tôi không khởi kiện, mặt khác trong quá trình nhận khoán tôi chỉ sử dụng nước tưới kênh mương, hồ đập của Công ty trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 chứ không phải 20 năm (1998-2018) như trong nội dung đơn khởi kiện của tôi, cũng không phải trong thời gian 07 năm (2011-2017) như trong biên bản về việc không tiến hành hoà giải được ngày 21/01/2021. Vì vậy, tôi xin thay đổi và rút một phần yêu cầu khởi kiện của tôi đối với tổng số tiền 115.593.753,2 đồng (Trong đó tiền chi phí nhân công là 86.954.753,2 đồng, tiền về số lượng cà phê quả tươi quy nhân là 24.304.000 đồng và

một phần tiền thuỷ lợi phí là 4.335.000 đồng). Tôi không yêu cầu Hội đồng xét xử đề cập giải quyết.

Số tiền còn lại tôi yêu cầu Hội đồng xét xử xem xét giải quyết buộc Công ty cổ phần cà phê H phải có trách nhiệm hoàn trả lại cho tôi khoản tiền thuỷ lợi phí khấu hao kênh mương đã thu sai của tôi trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 với số tiền 765.000 đồng, bình quân mỗi năm Công ty thu sai khoản tiền thuỷ lợi phí của tôi là 255.000 đồng/1ha, vậy trong thời gian 03 năm Công ty thu sai khoản tiền thuỷ lợi phí của tôi là 765.000 đồng. (255.000 đồng/1 ha x 03 năm = 765.000 đồng).

Tôi được Công ty thông báo về việc nhận tiền khấu hao kênh mương, theo thông báo số 714/TB-CTCP, ngày 07/11/2020 của Công ty cổ phần cà phê H, nhưng do tôi thấy Công ty không rõ ràng nên tôi chưa nhận khoản tiền này, nay tôi khởi kiện yêu cầu Công ty phải trả lại cho tôi số tiền thuỷ lợi phí như đã nêu trên.

Trong quá trình giải quyết vụ án, người đại diện theo ủy quyền cho bị đơn Công ty cổ phần cà phê H là Ông Phạm Đình B trình bày:

Công ty cổ phần cà phê H (Trước đây là Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên cà phê H) thừa nhận việc Công ty với Ông Hồ Tất T có ký kết 02 hợp đồng khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên theo hợp đồng số 1214a/2011/HĐ-GK và hợp đồng số 1214b/2011/HĐ-GK. Kể từ khi nhận khoán vườn cây cho đến niên vụ cà phê 2017-2018, Ông T đã thực hiện nghĩa vụ chăm sóc vườn cây cũng như thực hiện đầy đủ nghĩa vụ giao nộp sản phẩm cho Công ty theo hợp đồng. Tuy nhiên, đến niên vụ thu hoạch cà phê 2018-2019 cho đến nay Ông T đã không thực hiện nghĩa vụ giao nộp sản phẩm cà phê quả tươi cho Công ty theo đúng cam kết trong hợp đồng, là vi phạm hợp đồng nhưng Công ty chưa tiến hành khởi kiện.

Công ty cổ phần cà phê H không chấp nhận 03 yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T về tổng số tiền 116.358.753,2 đồng. Trong đó, tiền chi phí nhân công cho diện tích 01ha trong thời gian 07 năm (2011-2017) là 86.954.753,2 đồng, tiền về số lượng cà phê quả tươi quy nhân cho diện tích 01ha trong thời gian 07 năm (2011-2017) là 3.038kg cà phê quả tươi, quy thành tiền là 24.304.000 đồng và tiền thuỷ lợi phí cho diện tích 01ha trong thời gian 20 năm (1998-2018) với số tiền 5.100.000 đồng.

Việc Ông Hồ Tất T buộc Công ty phải trả lại số tiền thủy lợi phí trong thời gian 20 năm (1998-2018) với số tiền 5.100.000 đồng (theo đơn khởi kiện của Ông T) thì Công ty không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Ông T, vì: Công đoạn tưới nước là một công đoạn chủ yếu của việc sản xuất kinh doanh cây cà phê. Do đó, về công lao động đã được tính vào chi phí sản xuất trên 01ha cà phê. Tại trang 9, 10 của Phương án khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên được Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt đã ghi rõ các khoản mục trong cấu thành giá thành sản xuất, việc Ông T tưới nước từ kênh mương của Công ty thì ngoài việc phải trả tiền khấu hao kênh mương, thuỷ lợi cho Công ty phần 49% là 245.000 đồng/ha/năm thì còn phải trả lại cho Công ty 255.000 đồng/ha/năm.

Do đó trong phần tính toán chi phí đầu tư ăn chia sản phẩm Công ty đã trả 255.000 đồng/ha/năm (là khoản tiền khấu hao kênh mương của phần 51%). Như vậy, từ năm 2011 đến năm 2017 Công ty thu tiền khấu hao kênh mương, hồ đập của các hộ nhận khoán 500.000 đồng/ha/năm (tương ứng với 100%) là hoàn toàn đúng theo điểm c khoản 2 Điều 2, điểm h khoản 2 Điều 3 của hợp đồng giao khoán. Hàng năm Công ty đều có thông báo cho các hộ dân nhận khoán biết việc thu tiền khấu hao kênh mương, hồ đập trước khi vào vụ tưới nước. Từ những lý do nêu trên cho thấy việc Ông T làm đơn khởi kiện đòi Công ty trả cho Ông T số tiền thủy lợi phí là không có cơ sở.

Tại phiên tòa hôm nay, nguyên đơn Ông Hồ Tất T và người đại diện theo ủy quyền cho bị đơn Công ty cổ phần cà phê H là Ông Phạm Đình B đều vắng mặt và có đơn xin xét xử vắng mặt.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử, thư ký và các đương sự đã thực hiện đúng và đầy đủ các quyền và nghĩa vụ theo quy định Bộ luật tố tụng dân sự.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ án như sau:

Đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng Điều 5, khoản 3 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, điểm c khoản 1 Điều 217, Điều 218, Điều 219, khoản 1 Điều 227, khoản 1 Điều 228, Điều 244 của Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Các Điều 388, 390, 392, 409, 412, 414, 501, 502, 503, 506 của Bộ luật dân sự năm 2005; Điểm c khoản 1 Điều 688 của Bộ luật dân sự năm 2015; Các Điều 7, 8, 9, 10, 12 Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08/11/2005 của Chính phủ; Thông tư số 102/2006/TT-BNN, ngày 13 tháng 11 năm 2006 của Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn hướng dẫn một số điều của Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08 tháng 11 năm 2005 của Chính phủ; Luật đất đai năm 2003.

- Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty Cổ phần cà phê H phải trả lại cho Ông T số tiền thủy lợi phí khấu hao kênh mương cho diện tích 01ha mà Công ty đã thu sai của Ông T trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 với số tiền 765.000 đồng.

Đình chỉ xét xử một phần yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả số tiền 115.593.753,2 đồng (Một trăm mười lăm triệu, năm trăm chín mươi ba nghìn, bảy trăm năm mươi ba phẩy hai đồng).

Ông Hồ Tất T được quyền khởi kiện lại đối với số tiền trên theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên toà, căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng:

- Về quan hệ pháp luật tranh chấp: Đơn khởi kiện của Ông Hồ Tất T đề ngày 10/6/2020 Tòa án xác định quan hệ pháp luật là "Tranh chấp hợp đồng giao khoán" được quy định tại khoản 3 Điều 26 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về thẩm quyền giải quyết: Bị đơn Công ty cổ phần cà phê H có trụ sở và địa chỉ tại xã Hòa Đông, huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Krông Pắc theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Nguyên đơn Ông Hồ Tất T và người đại diện theo ủy quyền cho bị đơn Công ty cổ phần cà phê H là Ông Phạm Đình B đều vắng mặt và có đơn xin xét xử vắng mặt. Căn cứ vào khoản 1 Điều 227 và khoản 1 Điều 228 Bộ luật tố tụng dân sự, Hội đồng xét xử tiến hành xét xử vắng mặt đối với nguyên đơn Ông Hồ Tất T và người đại diện theo ủy quyền cho bị đơn là Ông Phạm Đình B.

[2] Về nội dung:

Theo các tài liệu, chứng cứ do nguyên đơn, bị đơn cung cấp và được các bên thừa nhận, Hội đồng xét xử nhận định: Vào ngày 27/8/2011 Ông Hồ Tất T và Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên cà phê H, nay là (Công ty cổ phần cà phê H) có ký kết 02 hợp đồng khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên, theo hợp đồng số 1214a/2011/HĐ-GK và hợp đồng số 1214b/2011/HĐ-GK. Đây là hợp đồng song vụ có thời hạn. Việc giao kết hợp đồng giữa hai bên là hoàn toàn tự nguyện, hình thức và nội dung hợp đồng đúng theo quy định của pháp luật. Kể từ khi ký kết hợp đồng giao khoán cho đến hết niên vụ 2017-2018 Ông T đã thực hiện nghĩa vụ chăm sóc vườn cây cà phê cũng như thực hiện đầy đủ nghĩa vụ giao nộp sản phẩm cho Công ty theo hợp đồng, không có tranh chấp và đã được các bên đương sự thừa nhận. Do đó, xác định đây là chứng cứ không cần chứng minh theo quy định tại Điều 92 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Xét về nội dung yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại cho Ông T khoản tiền thuỷ lợi phí khấu hao kênh mương do Công ty thu sai của Ông T trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 với số tiền 765.000 đồng, Hội đồng xét xử nhận định:

Tại khoản 1 Điều 1 của hợp đồng có ghi: *"Bên A khoán gọn vườn cây cà phê cho bên B trực tiếp đầu tư, chăm sóc, bảo vệ, thu hoạch và giao nộp sản phẩm cà phê".*

Tại điểm c khoản 2 Điều 2 của hợp đồng có ghi:*"Khi vào vụ tưới nước cho cà phê, công ty mở nước cho bên B tưới với diện tích tưới mương. Diện tích tưới mương công ty sẽ thu tiền khấu hao hồ đập kênh mương theo đơn giá quy định tại hội nghị người lao động hằng năm".*

Tại điểm h khoản 2 Điều 3 của hợp đồng có ghi: "*Đối với diện tích tưới nước trên hệ thống hồ đập, kênh mương của công ty thì phải nộp tiền khấu hao hồ đập kênh mương cho bên A theo đơn giá quy định tại hội nghị người lao động hằng năm".*

Hợp đồng giao khoán hai bên có thoả thuận đối với diện tích tưới nước trên hệ thống hồ đập, kênh mương thì hộ nhận khoán phải nộp tiền khấu hao hồ đập kênh mương cho Công ty theo đơn giá quy định tại hội nghị người lao động hằng năm nhưng không quy định cụ thể, rõ ràng. Công ty có tổ chức hội nghị người lao động nhưng không thoả thuận đơn giá khấu hao kênh mương, hồ đập theo như hợp đồng

ký kết giữa Công ty và người nhận khoán. Như vậy, từ năm 2011 đến năm 2017 Công ty thông báo cho các hộ nhận khoán nộp 500.000đồng/ha/năm (100% tiền khấu hao kênh mương) là ý chí của Công ty, không có sự thống nhất giữa Công ty và người nhận khoán. Do hợp đồng giao khoán có điều khoản không rõ ràng về quyền và nghĩa vụ của các bên về chi phí tưới nước kênh mương, hồ đập. Vì vậy, Hội đồng xét xử áp dụng khoản 1,7,8 Điều 409 Bộ luật dân sự 2005 giải thích hợp đồng dân sự như sau:

1. Khi hợp đồng có điều khoản không rõ ràng thì không chỉ dựa vào ngôn từ của hợp đồng mà còn phải căn cứ vào ý chí chung của các bên để giải thích điều khoản đó.

7. Trong trường hợp có sự mâu thuẫn giữa ý chí chung của các bên với ngôn từ sử dụng trong hợp đồng thì ý chí chung của các bên được dùng để giải thích hợp đồng.

8. Trong trường hợp bên mạnh thế đưa vào hợp đồng nội dung bất lợi cho bên yếu thế thì khi giải thích hợp đồng phải theo hướng có lợi cho bên yếu thế.

Mặt khác, tại trang 9 và 10 của bảng phương án khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên đã được UBND tỉnh Đắk Lắk phê duyệt theo Quyết định số 1399/QĐ-UBND, ngày 08/6/2011 có nêu: Chi phí khấu hao hồ đập kênh mương là 500.000đồng/ha/năm (chi phí 100% trên vườn cây). Như vậy, phần 51% của Công ty là 255.000đồng/ha/năm, còn lại phần 49% của người nhận khoán là 245.000 đồng/ha/năm. Sản lượng của phần (51-49) là 2.800 kg, phần giao nộp 51% là 1.428kg, phần 49% là 1.372kg. Từ số liệu trên Công ty xây dựng định mức giao khoán như sau: Chi phí phần 51% là 713kg; Định mức sản lượng giao nộp khoán gọn 1.428kg – 713kg = 715kg (quy tròn 700kg), chi phí 51% quy nhân 731kg cà phê nhân; Định mức khoán gọn giao nộp 7 tạ nhân/ha/năm là mức cao nhất trong chu kỳ kinh doanh của vườn cà phê. Như vậy, định mức khoán gọn tối đa mà người nhận khoán giao nộp cho Công ty là 7 tạ nhân/ha/năm, trong đó đã được khấu trừ chi phí bao gồm 51% chi phí khấu hao hồ đập, kênh mương tương đương 255.000đồng/ha/năm mà Công ty phải chịu.

Công ty là chủ thể tham gia giao kết hợp đồng, soạn thảo hợp đồng, đồng thời lập tờ trình số 22/TTr-CTTNHH, ngày 12/02/2019 xác định: *"Công ty đã thu nhầm khoản tiền thu khấu hao kênh mương, hồ, đập đối với các hộ nhận khoán gọn vườn cà phê có tưới nước trên hệ thống kênh mương, hồ đập của Công ty. Thời gian thu nhầm từ năm 2011-2017. Mức khấu hao kênh mương, hồ đập theo phương án khoán gọn là 500.000đồng/ha/năm. Theo quy định trong phương án phần Công ty chịu 51% là 255.000đồng/ha/năm. Phần hộ nhận khoán chịu 49% là 245.000đồng/ha/năm. Nay các hộ nhận khoán làm đơn đề nghị Công ty trả lại số tiền phần 51% mà Công ty đã thu nhầm. Công ty đã tiến hành kiểm tra, rà soát và tính toán cụ thể theo từng năm số tiền mà Công ty đã thu nhầm là 255.000đồng/ha/năm phải trả cho hộ nhận khoán gọn có tưới nước trên hệ thống kênh mương, hồ đập của Công ty 7 năm qua là 1.266.242.988 đồng*".

Ngày 11/4/2019 UBND tỉnh Đắk Lắk ban hành Công văn số 2832/UBND-KT, với nội dung đồng ý chủ trương cho Công ty hoàn trả lại khoản tiền khấu hao kênh mương, hồ đập mà Công ty đã thu của các hộ nhận khoán từ năm 2011-2017.

Ngày 24/4/2019 Công ty TNHH MTV cà phê H, nay là (Công ty cổ phần cà phê H) ra thông báo số 72/TB-Cty, có nội dung:*"Công ty thanh toán khoản tiền khấu hao kênh mương, hồ đập đã thu của các hộ nhận khoán gọn vườn cà phê (phần 51%) từ năm 2011-2017 (có bảng kê chi tiết, cụ thể từng hộ nhận khoán gọn vườn cà phê được nhận kèm theo)"*.

Ngày 07/11/2020 Công ty cổ phần cà phê H ra thông báo số 714/TB-CTCP, mời những người nhận khoán đến Công ty để nhận tiền khấu hao kênh mương phần 51% Công ty đã thu từ năm 2011-2017.

Như vậy, Thông báo số 72/TB-Cty, ngày 24/4/2019 và Thông báo số 714/TB-CTCP, ngày 07/11/2020 của Công ty là văn bản giải thích cho điều khoản không rõ ràng của hợp đồng khoán gọn, đồng thời Công ty đã thừa nhận thu nhầm khoản tiền khấu hao kênh mương, hồ đập của người nhận khoán từ năm 2011-2017 và đã tự nguyện thông báo trả lại cho những người nhận khoán. Do đó, Công ty phải có trách nhiệm hoàn trả lại khoản tiền khấu hao kênh mương đã thu của những người nhận khoán.

Việc bị đơn Công ty cổ phần cà phê H cho rằng: Từ năm 2011 đến năm 2017 Công ty thu tiền khấu hao kênh mương, hồ đập của các hộ nhận khoán 500.000 đồng/ha/năm (tương ứng với 100%) là đúng theo điểm c khoản 2 Điều 2, điểm h khoản 2 Điều 3 của hợp đồng giao khoán và tại trang 9, 10 của phương án khoán gọn vườn cây cà phê cho hộ nông trường viên là không có cơ sở để Hội đồng xét xử xem xét giải quyết.

Từ những phân tích và nhận định nêu trên. Hội đồng xét xử căn cứ Điều 5, khoản 3 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, điểm c khoản 1 Điều 217, Điều 218, Điều 219, khoản 1 Điều 227, khoản 1 Điều 228, Điều 235, Điều 244 của Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Các Điều 388, 390, 392, 409, 412, 414, 501, 502, 503, 506 của Bộ luật dân sự năm 2005; Điểm c khoản 1 Điều 688 của Bộ luật dân sự năm 2015; Các Điều 7, 8, 9, 10, 12 Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08/11/2005 của Chính phủ; Thông tư số 102/2006/TT-BNN, ngày 13 tháng 11 năm 2006 của Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn hướng dẫn một số điều của Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08 tháng 11 năm 2005 của Chính phủ; Luật đất đai năm 2003.

Hội đồng xét xử chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty Cổ phần cà phê H phải trả lại cho Ông T số tiền thủy lợi phí khấu hao kênh mương cho diện tích 01ha do công ty thu sai của Ông T trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 với số tiền 765.000 đồng, là hoàn toàn thoả đáng, đúng theo quy định của pháp luật.

Nguyên đơn Ông Hồ Tất T xin thay đổi và rút một phần yêu cầu khởi kiện với tổng số tiền 115.593.753,2 đồng. Xét thấy, việc Ông T xin thay đổi và rút một phần yêu cầu khởi kiện là hoàn toàn tự nguyện, đúng pháp luật. Vì vậy, Hội đồng

xét xử căn cứ điểm c khoản 1 Điều 217, Điều 218, Điều 219, khoản 2 Điều 244 Bộ luật tố tụng dân sự. Đình chỉ xét xử một phần yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T.

Ông Hồ Tất T được quyền khởi kiện lại đối với số tiền trên theo quy định của pháp luật.

[3] Về án phí: Căn cứ Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 24, Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Do chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Ông Hồ Tất T đối với số tiền 765.000 đồng nên bị đơn Công ty Cổ phần cà phê H (Trước đây là Công ty TNHH MTV cà phê H) phải chịu 300.000 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm.

Hoàn trả lại cho Ông Hồ Tất T số tiền 2.908.000 đồng (Hai triệu, chín trăm lẽ tám nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí mà Ông Hồ Tất T đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Krông Pắc. Theo biên lai thu số AA/2019/0009874, ngày 30/6/2020.

Xét quan điểm và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk tại phiên tòa là có căn cứ, đúng pháp luật nên Hội đồng xét xử chấp nhận toàn bộ quan điểm của Viện kiểm sát.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 5, khoản 3 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, Điều 147, điểm c khoản 1 Điều 217, Điều 218, Điều 219, khoản 1 Điều 227, khoản 1 Điều 228, Điều 235, khoản 2 Điều 244, Điều 266, Điều 271 và Điều 273 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Căn cứ các Điều 388, 390, 392, 409, 412, 414, 501, 502, 503, 506 của Bộ luật dân sự năm 2005; Điểm c khoản 1 Điều 688 của Bộ luật dân sự năm 2015; Các Điều 7, 8, 9, 10, 12 Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08/11/2005 của Chính phủ; Thông tư số 102/2006/TT-BNN, ngày 13 tháng 11 năm 2006 của Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn hướng dẫn một số điều của Nghị định số 135/2005/NĐ-CP, ngày 08 tháng 11 năm 2005 của Chính phủ; Luật đất đai năm 2003.

- Căn cứ Điều 24, Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

<u>Tuyên xử</u>:

- Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại cho Ông T khoản tiền thủy lợi phí khấu hao kênh mương cho diện tích 01ha do Công ty thu sai của Ông T trong thời gian 03 năm, gồm các năm 2013, 2016 và năm 2017 với số tiền 765.000 đồng (Bảy trăm sáu mươi lăm nghìn đồng).

- Đình chỉ xét xử một phần yêu cầu khởi kiện của Ông Hồ Tất T về việc: Buộc Công ty cổ phần cà phê H phải trả lại cho Ông T tổng số tiền 115.593.753,2 đồng (Một trăm mười lăm triệu, năm trăm chín mươi ba nghìn, bảy trăm năm mươi ba phẩy hai đồng).

Ông Hồ Tất T được quyền khởi kiện lại đối với số tiền trên theo quy định của pháp luật.

- **Về án phí**: Bị đơn Công ty Cổ phần cà phê H (Trước đây là Công ty TNHH MTV cà phê H) phải chịu 300.000 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm.

Hoàn trả lại cho Ông Hồ Tất T số tiền 2.908.000 đồng (Hai triệu, chín trăm lẽ tám nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí mà Ông Hồ Tất T đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Krông Pắc. Theo biên lai thu số AA/2019/0009874, ngày 30/6/2020.

- **Về quyền kháng cáo**: Các đương sự được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, Điều 7 và Điều 9 Luật thi hành án dân sự, thời hiệu thi hành án được Thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Đắk Lắk.
- VKSND tỉnh Đắk Lắk.
- VKSND huyện Krông Pắc.
- Chi cục THADS huyện Krông Pắc.
- Các đương sự.
- Lưu hồ sơ vụ án.

Phạm Hồng Trường